

מס' 1000, מס' 1000, מס' 1000

בס"ד. אור ליום ה' פ' חיי שרה, כ"ף מרחשוון ה'תשמ"ה

ויקריי חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה, ומצייק אדמו"ר (מרחש"ב) נ"ע בעל יום ההולדת במאמר ד"ה זה דשנת עטר"ל, ה"ל כבר נאמר ויהי חיי שרה [מפריט שנותי במאות עשיריות ואחרות], ומה מוסיף שני חיי שרה [ומבאר זה ע"פ מה דאמרת בזה] דהשנים על זה, שבשורה דוקא נאמר כי שני חיי שרה נאמר בשאר אמירות, הוא, כי שרה נחמת (למצות) וסליקת כד"א, ויעל אורם ממצרים הוא ואשתו, ובגין כך זכתה לחיי עילאין, [ומטיים בזה] (שם) ועל דא זילתה הוה חייין ועפ"י מבאר בהמאמר, מה שכפל ע"ד פעם לומר שני חיי שרה, כי ויהי חיי שרה הוא שזכתה לחיי עילאין, ושני חיי שרה הוא ששהיין נעשו עולה, דילה הוה [וכמבאר בהמאמר] החילוק דשני הענינים, וצריך להבין [השך והשייכות] דפידוש המאמר ששני חיי שרה הוא שהחייין נעשו שלה, עם פידוש רש"י ע"פ ששני חיי שרה הוא שכולן שוין לטובה.

(א) ויזכר זה, בהקדים, דכל הסיפורים שבחנורה (מלשון חנורא) הם הוראות לכאורה מלשאל: [כפרט מעשה אבות ואתמהות] שהם טימן ומתנת כח לבנינים. דכיון שהם האבות [והאתמהות] של כל אחד מלשאל, לכו הענינים והעבודות שלות ומשכים בירשה לכל אחד מלשאלין, ועפ"י זה שהתורה מספרת שכל שני חיי שרה הם שייך לטובה, היא הוראה ונתנת כח לכל אחד מלשאל שכל שנותיו יהיו שנים לטובה. וצריך ביאר, דהוראה לאדם שייכות (לכאורה) בנוגע להנהיג והתעורר לראי חנוכה, וכוון שידע איש בתפשי מעמדו ומצבו בעבר, ומאי צריך כאורחא, וכדומים שלפניו [ואפילו שיש פרושנות].

- 1) ייש פרושנות.
- 2) נפס במד"ם עט"ית עי ואליך. וראה ד"ה זה ה'תשמ"א (סוף) מליקט ח"ב עי קפוח ואילך.
- 3) הוא פרושנות קפ"ב.
- 4) כ"ף חלשין בר"ה ת"ל עט"ית. ולדע"י, שבויה שם (כפא סע"ב), מפל נשי דתנשי' ונגם בהתמאנת שבויה שם, רובו אינו מתאמהות.
- 5) ל"ל ל"ד ג' א.
- 6) בסוף (סוף) עט"ית עי צ"ל.
- 7) וראה לקמן ס"ד.
- 8) דענות לזה שכל הפרושים שבאותו הפסוק שייכים זה לזה - כיון שפירוש רש"י על החורה הוא, י"נה תורה (נהיגים ימים כפ שבנה), יש לו שיבות מיוחדת עם הפרוש ע"י הפסד (נהג) וראת בארובה ליקיש חיה בתולית, וכוונתו שם.
- 9) וראה רד"ק לתולדים י"ג ח (ובס' השושים ש"ל ע"ד יורה) ג"א י"ל בראשית. וראה חו"ג נ"ב, אמאי אפי' תורה בגין דתרי.
- 10) וראה רמב"ם ע"ד פ' ל"ד ג' י"ג: כל מה שאדע לאבות טימן לבנים. ובה"פ פ"י א' (ודעא ברמב"ם ע"ד שם א' א' וכוונתו את הו"ו לפני בניך. ועוד.
- 11) וראה תוס' ר"ש וראה. ותפ"י. וראה בארובה ד"ה זה ה'תשמ"א ס"ב (סוף) מליקט שם עי קפוח. וכתורת שם.
- 12) ע"פ לשון חו"ג סוף פ"י ע"ג.

י' כ"ד תשרי ה'תשנ"ד (ת"ת ת"א) - ראה לקו"ש ח"ג ע"ג 282, ובכ"י.

פתח דבר

לקראת כ"ף מרחשוון ה'תשל"ט, יום הולדת הקל"י דכ"ף אדמו"ר (מרחשו"ב) נ"ע (כתרי"א) - תישא) -

והנה מציינים לאור את המאמר ד"ה ויהי חיי שרה ג"ו, שאמר כ"ף אדמו"ר של"ט"א בהתעוררות דאור ליום ה' פ' חיי שרה, כ"ף מרחשוון ה'תשמ"ה.

מערכת "אוצר החסידים"

מוציא לאור: סניף ה'תשמ"א (ה' ת"ת) שנת אר"ן 2728
 ארבע שנה לנשאת כ"ף אדמו"ר של"ט"א
 ברמ"ג נ"ג.

י' וראה בארובה בשיתת שיתת יראת ט"ז מרחשוון דש"ג. (ה'תשמ"א).

הקצ"ה: בית עט"ר (ת"ת)
 ח"א"ג ס"ה וא"ה"ג, ק"ו ח"א"ג
 נ"מ ופ"ע וק"א"ג: מ"ר"ג
 ק"א"ג, א"ה"ג כ"פ פ"ת"ג
 ח"א"ג ח"ג ח"א"ג
 ג"מ צ' ח"א"ג ח"א"ג ח"א"ג
 כ"מ ח"א"ג ח"א"ג ח"א"ג
 ח"א"ג ח"א"ג ח"א"ג ח"א"ג
 ח"א"ג ח"א"ג ח"א"ג ח"א"ג

חמת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה וגו', ואינך בשמחה וגו' דהיינו שזאת היא זכותך וזכה לרדוף אותך הוא ע"י שמחה של מצוה וכיון שזוהו סיפור בתורה (שב על פה) מלשון היראה, הרי זה היראה לכאורה משרא"ל אלא שאעפ"כ יש זמנים שבהם צריכה להיות בהעלם כמ"ש עכ"ז את ה' בלילה וגילו ברצוה, דבגילוי הוא היראה והרצוה והשמחה (גילוי) הוא בהעלם, כ"כ כאשר השמחה היא בהגילוי ובמרגש, אפשר שמה יבוא להראות הישנות, וע"כ אפשר שדברים בלתי רצויים יבואו ע"י, ולכן ע"כ עבד את ה' ביראה וגילו ברצוה, ובכ"י שהשמחה חדה בהגילוי ואעפ"כ לא יבוא מזה להראות הישנות, הוא ע"י שהיא ג"כ בעצם, שאם גם המרגש של ה' הוא בביטול, וע"כ המבואר לעיל בענין הביטול דמלכות, שגם היש (הגבהה וההנשאות) הוא בביטול.

וזהו יי' ההוספה והחידוש דגילה הוה חייך על זה שזכותך לחייך עילאיך, כי זה שורה נחתם וסלקת (שע"י) זכותך לחייך עילאיך (הוא ע"י היראה וביטול (לא ע"י השמחה) ולכן המשכה החייך עילאיך ושע"י נחתם וסלקת בהמלכות היא בהמלכות כמו שרוא בבחינת עלי' וביטול לוי' ונבכודת האדם הוא שהגילוי שממא"ל לו ע"י עבדתו הוא כמו שהוא מצב דיראה וביטול, ולא בהצמאות של ה' וענין דגילה הוה חייך הוא שהמשכה והגילוי הוא גם בהצמאות דמלכות, כי כיון שהביטול דמלכות הוא ביטול בעצם, לכן גם המרגש דמלכות הוא בביטול, כנ"ל.

וע"כ יש לכאן מקלט האחדות שלמעלה מהמלכות דשני חיי שורה שלא נאמר בהם מספר על האחדות דמאה שנה לשון יחיד, דענין האחדות (שנה לשון יחיד) בהפירוד שבכוח (מאה) הוא, ע"י שבחיותם כללים כשרשם אונם כמציאות והחידוש שבשני חיי שורה הוא, הגם שבמלכות הוא החתלות פרטים ונכודים שעיקר והתחלתו הוא במלכות, שכן, גם החייך עילאיך הנמשכים במלכות באופן שהם דילקו הם בהתחלקות שני חיי שורה לשון רבים, מ"מ הם בהתחלקות והתאחדות כמו דבר אחד ממש (שלא לך לא נאמר בהם מספר), וע"כ מתגלה אמיתות ענין האחדות, שגם הוריינו (פרטים מחולקים) אינו סותר לאחדות.

וזהו נהגה לעיל (טעיק ב) הקשר והיישנות דשני הפרושים בשני חיי שורה (דילקו הוה חייך וכולן שני שוהחייך הן דילקו, שהיא הפעולה על כל שני חייך, בבלתו לפעול שכולן (כל שנותניו, גם השנים שבבע"ה) יהיו שוין לסובה, וצריך

- (45) תולדות ב. ב. ראה בהוספה בטה"מ שם הערה 26-27.
- (46) כ"ה בטה"מ עט"מ שם ע' פו.
- (47) תולדות ב. יא. וראה בהוספה בטה"מ מלוקט שם הערה 34.
- (48) ראה גם לקו"ת נצבים מו, רע"א, ושם שוה, והפ"ש שבו שמחה לגילה.
- (49) הבאה לפני, ראה טה"מ עט"מ שם ע' זא.
- (50) כ"ה לחדו"א בטה"מ שם ע' צח.
- (51) והמשך הע"פ פכ"ד, ובכ"מ.
- (52) להעיר מטה"מ תר"ס ע' זא, "יש בהו יתרון מעלה מה שיר"ב פרי"ס מטה"מ תע"ש דבר אחר".

החלוקת דמאה ועשרים ושבע, אף שכל אחד מהם הי"ע כללי, מ"מ, כיון שהכלל הוא במספר מטריים (מאה) עשרים (שבע) הרי יש בו (בהעלם עכ"פ) פרטים מחולקים, והטעם שבשני חיי שורה לא נאמר מספר (גם לא המספר מאה ועשרים ושבע, שאינו נחלק לג' חלקות) הוא, לפי שהם למעלה גם מענין דהתחלקות פרטים כמו שהם בבלים בתכל'.

וביארך הענין כפירוש יחיד, יובן בהקדים המבואר בכ"מ, דמאה שנה הוא כוח (א"י) שכולל את כל העשר ספירות כמו שהם בשליליות היחיד משוכחות, שכל אחד מהם כולל מעשר, מאה, ובהטעם שנאמר (מאה) שנה לשון יחיד, שני ביאורים, כ"ה והתחלקות דהספירות (תכנות, בניה וכו') הוא בספירות הגלויות משא"כ בהיותם כלולים בשרשם (א"י) הם כלולים כולם כאחד, ויחידה מזה, בהיותם עתיק שמא"ל בא"ר, עשר ספירות (ויינו שאינה גם מקור לעשר ספירות) וע"י הגילוי דעתיק שמא"ל בא"ר, גם והספירות הכלולות בא"ר, מאה, הם כבחינת שנה לשון יחיד, עשרים שנה הם חכמה וכינה שכל אחד מהם כולל מיר"ד, וגם בהם נאמר שנה לשון יחיד, כי חו"ב הם חכמה ורע"ד דלא מתפרשין, ושבע שנים הם שבעת המדות, ונאמר שבע שנים לשון רבים, כי המדות הם בהתחלקות, ועפ"י יוכי עזר יתור העילוי דשני חיי שורה שלא נאמר בהם מספר, שהם למעלה יתור גם ממאה שנה לשון יחיד, גם להביאר דמאה שנה לשון יחיד הוא מצד הגילוי דעתיק.

ויש לכאן זה ע"פ מ"ש בהמאמר, דמלכות ישנו שני ענינים הפריים, דענין המלכות הוא הגבהה והתנשאות (בחינת יש), ואעפ"כ המלכות היא בתכלית הביטול ומבטא, שהביטול דמלכות הוא מצד שרשה ב"רד"ל"א, שלכן הביטול שלה הוא ביטול בעצם, ובביטול כלל מיר"ד, וגם הוא בביטול, והענין בעבודה הוא (כמבואר בהמאמר) דעבודת ה' צריכה להיות בשמחה דקא כמ"ש, עבדו את ה' בשמחה, וע"כ שהשמחה בעבודת ה' היא עיקר גדול, וכי"כ פירוש האר"י ע"כ, ודו"בא בתנאי ע"כ, ע"כ.

- (33) ביאר"י לחדו"א צ"ח סוף פק"ב, ת"ח פרישתו כ"ב, ואל"ל, ביאר"י לה"צ פרשתנו ע' עז ואילך.
- (34) כ"ה הלשון בביאר"י לה"צ ע"י עז, ובהא"ת שם פ"ק ב.
- (35) כו משמע בהוספת לביאר"י שם ק"א ע"כ.
- (36) ביאר"י לה"צ שם ע' עז, אה"ת שם ק"א, א. וראה גם טה"מ עט"מ ע' צו.
- (37) וזהו חייך פרישתו ק"ב, א (ובכ"מ), ושם, ונבין כו בחיב שנה, (לשון יחיד).
- (38) ראה ד"ה הו שבהערה 2 הערה 68 (טה"מ מלוקט ח"ב ע' קנ"א) דענין מאה שנה לשון יחיד הוא עתיק (יחיד) כמו שנמשך ומא"ר (מאה"א, ג' ע"ה ח"י שורה שלמעלה מגדו מספר הוא עתיק כמו שהיא במשכ"מ.
- (39) טה"מ עט"מ ע' צו ואילך.
- (40) שם ע' פו, ט"ע צ ואילך, וראה בה"ה זה שבהערה 2 סי' (טה"מ מלוקט ח"ב ע' קמ"ח), וש"נ.
- (41) תולדות ב. ב.
- (42) נסמו בטה"מ מלוקט שם הערה 23.
- (43) פ"ק כו.
- (44) תבא בת, מו.

Handwritten notes and signatures at the bottom of the page, including the name 'אברהם' and other illegible scribbles.

וענין זה (פעולת המשורה בהתמ"צ) (עבודת הצדיקים) שלאחרי התשובה) הוא הכנה קרובה לגאלה האלהית והשלמה ע"י משיח צדקנו, שאנו לאנבה צדיקיא בתוכבתא⁶¹. וע"ז הוא בנוגע לגאלה העתידה שיהיו בה שני הענינים, כמ"ש⁶² בשורה ונתח תושעתו, בשורה ה"ע עבודת המשורה⁶³, ונבחרת ה"ע עבודת הצדיקים⁶⁴. ובפשטות שכל ישראל, בנערינו ובקוננו גוי כבנינו ובכנותנו⁶⁵ [שלימות העם] ישנו לארצנו הקדושה, וכמו שהיא ארץ טובה ורחבה [שלימות הארץ], ביחד עם התורה ומצוות (עבודת הצדיקים). וע"י שהתמ"צ הם ע"י קדימת המשורה, גם התמ"צ הם בשלימות [שלימות התורה ומצוות] וכל זה – כלשון הדודע בנוגע לתשובה – בשעתא חזא וכרגעא חזא⁶⁶.

61) הובא בלקי"ת דרושים לשמיע צב. ב. שריש ג. סעי' ב. ובהנמו נמארי ארתאמ"צ דברים ח"ג ע' איכב. וראו חז"צ עמ' ב.

62) ראה המשך תול"ץ ר"פ קלה, ארתא בספרים בשורה הוא תשובה⁶⁷.

63) ראה המשך תול"ץ פקל"ד.

64) ראה המשך תול"ץ פקל"ד.

65) כמ"ש ביצ"ע (בא ג' טו ודרי) כימי צאתו מארץ מצרים אראנו נפלאות" בנאולה העתידה (מכה ג' טו).

לחכי השייכות דענין זה בדילה הוה חיי (שהוא הפע"ב על כל שני חיי) עם המבואר בהתאמר דענין הוה חיי הוא שגם המורגש הוא בביתול⁶⁷ ויש לומר בהנבאר בזה ע"פ המבואר במקי"א⁶⁸ דזה שע"י תשובה (מארה) נעשה שינוי בתע"ב הוא. כי שרש הזמן הוא במלכות⁶⁹ ולמלה יותר – ומקי"א ואחר שבסדר ההשתלשלות⁷⁰, וכיון שתשובה היא למעלה מהשתלשלות (שבאדם, שלכו הגילוי שנמשך ע"י התשובה הוא גילוי שלמעלה מהשתלשלות)⁷¹, לכן אין בה ההגבלות דעבר הוה ועתיד.

והגם שגם עשיית התשובה היא בעצ מסיים שמונבל בהגדר דזמן, עבר הוה ועתיד, ומצד גדר הזמן אי אפשר שע"י פעולה בהוה יהי שינוי בהעבר (כי סיבה צריכה להיות לפני המסובב) מ"מ, כיון שהתשובה עצמה היא למעלה מהגבלת הזמן, לכן נמשך על ידה הבל"ג דלמעלה מזמן גם בהזמן (בהרגע דעשיית תשובה) וכאלו שרגע זה ה"י מקודם, לפני המסובב [ועפ"ז יש לבאר השייכות לשני הענינים בדילה הוה חיי] (שגם המורגש הוא בביתול, ולשהוא בע"ב על כל שני חיי) דע"י שהמורגש (מצאית גבול) הוא בביתול (למעלה ממצאות והגבלה) ע"י, גם בהזמן (גבול) נמשך הבל"ג דלמעלה מהזמן.

והגם שענין זה (שהמורגש הוא בביתול) הוא מדריגה נעלית מ"מ, כיון שמעשה אבות ואמהות הוא סימן ונחיתת כח לכניס, הענין דלילה הוה חיי שיהי אצל שרה הוא הוראה ונחיתת כח לכל אחד משראל, שיוכל לעבוד את ה' בשמחה בהתגלות וכמורגש (שע"י השמחה בעבודת ה' ככלל, וכפרט כשהשמחה היא בעבודת התשובה כג"ל סעי' ו) וע"י השמחה בעבודת ה' ככלל, וכפרט כשהשמחה היא בעבודת התשובה עצמה [וכמבאר במקי"א⁷² במצותה של מצוד הוא גם במצות התשובה, ואדרכה, השמחה דמצות התשובה היא גדולה יותר מהשמחה דכל המצוות] ע"י מיתוסף עוד יותר כח השמחה לשנות גם את העבר.

ולדורסוף, דע"פ הידיעה⁷³ בביתול לשון חז"ל⁷⁴ תשובה ומעשים טובים, שע"י התשובה המעשים (דהמצוות) הם טובים ומאירים, יש לומר, דע"י שהתשובה היא בשמחה שאז התשובה היא כשלילמות, ע"י מיתוסף בהשמחה ובהשלמות דלימד התורה וקיום המצוות של אחרי התשובה.

53) ראו ע"ז לקי"ש ח"ז ע' 54.

54) שעזי"א פ"ז (פכ, א).

55) ראו באורכה סודם תרנ"ד ע' רפח ואלי. המשך תרנ"ג ח"ב ע' תמכא.

56) ראו לקי"ת דרושים לשבת שבה ד"ה שבה הא' (סח, א). וראו באורכה ד"ה שבה ישראל התשל"ז (סד"ב פליקט ח"א ע' קס ואלי).

57) ראו בא ד"ה זה עשרת בספי (ר"ה) ג"ל תוכו הענין – סח"פ עטר"ת ע' צח: וכל בני . . יש בהם ביתול העצמי . . או מהו יניקה.

58) אגדת מדר"ב ע' תמכא.

59) לקי"ת דרושים לשמיע פת. א. שריש ג' וראו לקי"ש ח"ז ע' 1053 ואלי.

60) אבות פ"ד מ"ח.